

РЕШЕНИЕ

№ 10531

гр. София, 17.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 81 състав, в публично заседание на 26.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стоян Тонев

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разгледа дело номер **13271** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), във връзка с чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Образувано е по жалба на Д. Й., гражданин на Р.Турция, [дата на раждане], притежаваш паспорт U24375314, чрез адв.Н. Р.- САК, съдебен адрес – [населено място], [улица], офис 1, тел. [ЕГН], срещу Отказ за издаване на виза № IST25027125V от 28.11.2025г. издаден от Консулско длъжностно лице при ГК на РБ в И. издаден по заявление от 12.09.2025 г. с който на основание чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ е отказано издаване на виза за дългосрочно пребиваване, вид "D" (по чл. 9а ал.2 т.4 от ЗЧРБ).

В жалбата се твърди, че оспорваният отказ е незаконосъобразен. Изложени са твърдения, че отказът не отговоря на изискванията установени в чл. 59 от АПК, като не съдържа конкретни фактически и правни основания за издаване на акта, както и не съдържа мотиви. Отделно от това са изложени доводи по отношение на обстоятелството, че жалбоподателят е поискал издаване на виза за дългосрочно пребиваване във връзка предоставен достъп до пазара на труда на основание чл. 24и от ЗЧРБ във вр. с чл. 15 от ЗТМТМ, с което чуждият гражданин е доказал достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Счита, че административният орган не е спазил задължението си по чл. 35 от АПК да изясни всички релевантни за случая факти и обстоятелства, не е изпълнил задължението си служебно да събере всички относими доказателства съгласно чл. 36, вр. с чл. 35 от АПК. Излагат се твърдения, че отказът засяга правото на труд на жалбоподателя по чл. 23, параграф 1 от Всеобщата декларация за правата на човека, като административният орган неправомерно е ограничил основно негово право - правото на труд и препитание. Счита, че са нарушени правата по чл. 15 от Хартата на основните права на ЕС, наименуван "свобода при

избор на професия и труд". Излагат се доводи за нарушение на правото на личен живот по чл. 8 от Европейска конвенция за правата на човека /ЕКПЧ/, както и правото на справедлив и безпристрастен процес на жалбоподателя по смисъла на чл. 6 и чл. 13 от ЕКПЧ. Посочено е в жалбата и нарушение по чл. 8 от ЕКПЧ. Моли съда да постанови отмяната на отказа и да върне преписката на административния орган за ново произнасяне. Иска от съда присъждането на направените разноски по делото. Жалбоподателят Й., в съдебно заседание не се явява и не се представлява.

Ответната страна Консулско длъжностно лице при ГК на РБ в И., в съдебно заседание не се явява и не се представлява.

Софийска градска прокуратура - редовно уведомена, не изпраща представител и не ангажира становище по жалбата.

Административен съд София-град, Трето отделение, 81 - ви състав, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно, че от "Моур Транспорт" ЕООД, в качеството на работодател е подадено Заявление рег. № 363000-529 от 03.01..2025 г. за предоставяне на право за продължително пребиваване на основание чл. 24и от ЗЧРБ относно жалбоподателя Д. Й., гражданин на Р.Турция, [дата на раждане] , притежаващ паспорт U24375314. Съгласно чл. 24и от ЗЧРБ, Разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Единно разрешение за пребиваване и работа" могат да получат чужденци, които отговарят на условията за получаване на достъп до пазара на труда съгласно българското законодателство и притежават виза по чл. 15, ал. 1 или разрешение за пребиваване, издадено в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002.Към заявлението са приложени съответните документи. В изпълнение на изискванията на ЗЧРБ, заявлението ведно с приложените към него документи е изпратено за становище на Агенция по заетостта (АЗ) с писмо от 11.03.25г., както и на Държавна агенция за национална сигурност (ДАНС). Агенцията по заетостта е дала положително становище в отговор на писмото от 11.03.2025г. / л.46/ са налице основания за предоставяне на достъп до българския пазара на труда с "Единно разрешение за пребиваване и работа" на Д. Й. при работодателя "Моур Транспорт" ЕООД, на основание чл. 24 и ал.12 от ЗЧРБ. Приложено е писмо рег. №536400-73819 от 18.08. 2025г. на началник сектор в Дирекция Миграция при МВР, до управителя на "Моур Транспорт" ЕООД, с копие до директор на Дирекция „К. отношения“- МВнР, с което е извършено уведомяване, че изброени чужденци, сред които жалбоподателят Д. Й., са налице основания за предоставяне достъп до пазара на труда за срок от 3 години и чужденците следва да бъдат уведомени, че в срок от 20 дни са длъжни да предприемат действия по подаване на заявление за издаване на виза "D".

Със заявление от 12.09.2025 г. жалбоподателят Д. Й., гражданин на Р.Турция, [дата на раждане] , притежаващ паспорт U24375314 е кандидатствал за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид "D").

На 28.11.2025 г. Д. Й. е получил отказ за издаване на виза по образец, издаден по заявление от 12.09.2025г. Като основание за постановения отказ е посочено чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 ЗЧРБ, като се посочва, че е представения документ за съдимост от 2024 г. е с изтекъл срок на валидност и са установени явни разминавания в подписите, положени от кандидата за виза в предварителен трудов договор и подписа на националния му паспорт.

С жалба от 12. 12.25г. жалбоподателят е оспорил отказа за издаване на виза пред съда.

В хода на съдебното производство е представена класифицирана справка от Държавна агенция "Национална сигурност" с вх. № 1- 14/28.01.26г. Становището на ДАНС, дадено в хода на съгласувателната процедура е отрицателно.

В хода на съдебното производство са приобщени материалите от административна преписка, водена от Дирекция Миграция- МВР по подадено заявление за получаване на право на продължително пребиваване на основание чл. 24и от ЗЧРБ.

Приложен е отказ от 27.11.25г./л.44,45/ на зам. директор на дирекция „Миграция“- МВР за издаване на разрешение за продължително пребиваване по чл.24 и от ЗЧРБ на Д. Й., тъй като съгласно § 2г от ДР на ЗЧРБ ДА“НС“ е предоставила отрицателно становище в автоматизираната информационна система "Единен регистър за чужденци" / няма данни за уведомяване за отказа и същият не е предмет на настоящото производство/.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Настоящият състав приема, че жалбата е процесуално допустима, като подадена в законоустановения срок, от активно легитимирано лице, за което е налице правен интерес и срещу индивидуален административен акт, подлежащ на съдебно обжалване.

Следва да се посочи, че съгласно чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ по правило не подлежат на съдебно оспорване, освен когато лицето твърди засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая в жалбата са наведени такива твърдения , поради което е налице законовото изключение за съдебен контрол.

При разглеждане по съществуващото на спора, съдът намира жалбата за неоснователна поради следното:

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган - консул към Генералното консулство на Република България в И., Република Турция, по смисъла на чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ, във връзка с чл. 34, ал. 3 и ал. 5 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР), оправомощен съгласно приложените към преписката Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи и Заповед № 6/13.02.2025 г. на Генерален консул в Генерално консулство на Република България в И., Република Турция

Актът „ Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза“, е съставен на формуляр по образец, съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР.

Нормата на чл. 34 НУРИВОВР изисква при отказ да се състави формуляр по образец, в който да бъдат отразени мотивите за отказа чрез посочване на основанията и фактическите съображения, като не се вписват данни, засягащи интересите на националната сигурност. При визи "Д" е предвидено и съгласуване със специализираните органи по ред, уреден в Инструкция № КОВ-04-02-351/15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи. Съгласно чл. 30, ал. 4 от НУРИВОВР, в случаите по чл. 24и, 24к, 33к и 33п от Закона за чужденците в Република България решението за издаване на виза се взема в срок от 20 календарни дни след съгласуване с Държавна агенция "Национална сигурност". Съгласно чл. 19, ал.3 от Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15.08.2013г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи, в случаите по чл. 30, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, когато заявлението за виза е подадено на основание чл. 24и, 24к, 33к и 33п от Закона за чужденците в Република България, решението за издаване на виза се взема в срок от 20 календарни дни след съгласуване само с ДАНС. Съгласно

чл. 20, ал. 3 от Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи, при наличие на отрицателно становище и при наличие на някое от основанията по чл. 10, ал. 1 ЗЧРБ визовият орган отказва издаването на визата.

В конкретния случай правните основания на отказа на консулското длъжностно лице са чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 ЗЧРБ, тоест следва да е прието наличието им. Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ виза се отказва, когато чужденецът не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит. Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 23 ЗЧРБ виза се отказва, когато чужденецът е представил документ с невярно съдържание или е декларирал неверни данни. Касае са за различни хипотези: т. 17 е свързана с доказателствената обезпеченост и достоверността на заявената цел/условия, а т. 23 изисква установяване на конкретна неистинност на документ/данни за невярно съдържание или неверни декларации. С оглед различния им фактически състав органът е длъжен да посочи ясно кои факти попадат под едната или другата хипотеза. Отказът не изпълнява това изискване. Фактическите основания във формуляра за отказана виза са, че е представено е свидетелство за съдимост с изтекъл срок на валидност и че са констатирани разминавания в подписите, положени от кандидата за виза в „предварителен трудов договор“, спрямо този в националния му паспорт. В рамките на две изречения е посочено единствено изтекъл срок на свидетелство за съдимост и несъответствие на подписи между трудов договор/ който не е конкретизиран/ и националния паспорт на жалбоподателя, и не е посочено какъв вид проверка е извършена и какъв е резултатът, нито са изложени конкретни факти, от които да се направи проверим извод за невярно съдържание или неверни данни по смисъла на т. 23. Следва да се отбележи, че подписването на трудов договор не е правно и фактическо действие, което задължително да предполага физическо присъствие на територията на Република България. Правно възможно е подписване и извън страната, размяна на подписани екземпляри, подписване пред надлежен представител на работодателя. В процесния акт липсва каквото и да е обсъждане на събрани доказателства, няма данни за проведена самостоятелна проверка по заявените от апликанта обстоятелства и относно тяхната достоверност. При прегледа на справката от ДА“НС“ („за служебно ползване“) не се откриват съображения за становището на агенцията, които да свързани с националната сигурност. Съгласно чл.10 а ал.2 от ЗЧРБ при вземане на решение за отказ за издаване на виза оправомощените длъжностни лица са длъжни да уведомят писмено кандидата за виза за правното основание и за мотивите за решението. Съгласно чл.10 а ал.3 от ЗЧРБ, мотивите за отказите за издаване на визи по чл. 10, ал. 1, т. 1 – 3, както и когато разкриването на данните и обстоятелствата, въз основа на които е взето решението, засягат или биха могли да засегнат непосредствено външната политика и международните отношения на Република България или националната сигурност, се посочват в отделен документ, изготвен от съответните компетентни органи. В случай че този документ съдържа класифицирана информация, той се съставя по реда на Закона за защита на класифицираната информация. Следва да се акцентира отново на това, че в случая не става въпрос за постановен отказ по съображения за засягане националната сигурност и които само биха могли да обосноват липсата на изложени конкретни мотиви в акта, в отказа за издаване на виза „D“ (конкретните измерения на засягане интересите на националната сигурност). Ето защо настоящият съдебен състав счита, че в случая липсват конкретни фактически основания за издаване на акта, с което е нарушена

императивната норма на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. Както е посочено в Решение № 15639 от 16.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6889/2020 г., IV о. – „... Следва да се има предвид, че цитираната законова норма на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ е общо и бланкетно формулирана, а при постановяване на административния акт неговият издател е задължен да изпълни с конкретно съдържание визириания нормативен текст, като следва да формулира ясно и недвусмислено относимите факти, които касаят заявителя, а не такива по принцип. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Наредбата), в която изрично е регламентирано нормативното изискване за мотивиране на отказа. Освен това в случая е безспорно установено, че в настоящата хипотеза не става въпрос за съображения, които засягат националната сигурност“...“ ; Решение № 15518 от 15.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 7720/2020 г., IV о.- „...Настоящата инстанция намира, че за да е приложима разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ органът е следвало да изследва представените документи /покана-декларация, договор за наем, декларация за осигурено жилище, медицинска застраховка и др. / и на база направения анализ да обоснове извод за липса на достоверно доказване на целта и условията на заявеното пребиваване. Като не го е направил, е допуснал съществено нарушение на административнопроизводствените правила, водещо до отмяна на акта. За пълнота следва да се посочи, че в случаите по чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ, към които се отнася конкретният казус, предвид бланкетния характер на разпоредбите, посочени като правно основание, от чието наличие се извежда упражненото субективно материално право, е било необходимо органът да изложи и фактическите обстоятелства, които е квалифицирал като материалноправни предпоставки, субсумирани в цитирания нормативен текст...“.. С оглед изложеното се прави извода, че отказът е немотивиран, като изложеното, освен нарушение на формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, навежда и на извод за съществено процесуално нарушение съгласно чл. 146, т. 3 от АПК, доколкото пречатства правото на защита на засегнатото лице да разбере мотивите на засягащия го негативен за него акт, респ. да организира защитата си срещу него. По делото е установено, че с визовото производство е развита процедура по режима за заетост и пребиваване с цел работа – чл. 24и ЗЧРБ, по която е налично положително становище от Агенцията по заетостта и е изпратено уведомление до работодателя във връзка с предприемане на действия за визата. Тези обстоятелства не гарантират автоматично издаване на виза, но са релевантни за преценката по т. 17, тъй като представляват институционална проверка на реалността на заявената цел "работа" и на условията за достъп до пазара на труда. Когато държавата вече е извършила част от контрола през компетентни органи в рамките на нормативно уредена процедура, визовият орган дължи надлежно обяснение защо въпреки това приема, че целта и условията не са "достоверно доказани" или че са налице "неверни данни". Оспореният отказ не съдържа обсъждане на тези доказателства. Относно фактическото твърдение, че документа за съдимост е с „изтекъл срок на валидност“, същото не изпълва само по себе си хипотезата на т. 17 („не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване“) нито хипотезата на т.23 („е представил документ с невярно съдържание или е декларирал неверни данни“). Същият тип документи са били използвани в процедурата по чл. 24 и ЗЧРБ по трудова миграция/достъп до пазара на труда и не се твърди да са били с изтекъл срок към момента на представянето им. Фактът, че между етапите по обективни причини е изтекъл определен период, не

превръща документа в "неверен" и не доказва недостоверност на целта за "работа". В случай, че административният орган е счел, че е необходим документ с актуална дата е следвало да укаже представяне на актуален документ за съдимост като допълнително доказателство, а не да извежда от липсата му извод за недоказана цел и условия. Това се отнася и към неспазване изискванията по чл. 35 АПК – вместо изясняване на фактите чрез изискване на допълнителен документ се е преминало към отказ.

При издаване на оспорения отказ са останали недоказани материалноправните предпоставки посочени в същия (чл. 10, ал. 1, т. 17, т. 23 ЗЧРБ). При постановяване на административния акт неговият издател е задължен да изпълни с конкретно съдържание визираните нормативни текстове, като следва да формулира ясно и недвусмислено относимите факти, които касаят заявителя, като същите следва да позволят да се проследи логическият път от доказателствата до правните изводи.

По делото са представени писмо рег. № 536400-23184/11.03.2025г. от Дирекция "Миграция" до Агенция по заетостта; положително писмено становище № СМ-15199 по вх. № М-5832/11. 03.2025г. от Агенция по заетостта, писмо рег. № 536400 -73819/18.08.2025г. на началник сектор при Дирекция "Миграция", с което управителят на "Моур Транспорт" ЕООД е уведомен, че жалбоподателят има предоставен достъп до пазара на труда на основание чл. 24и от ЗЧРБ. От анализа на чл. 24и, ал. 9 ,ал. 10 от ЗЧРБ следва изводът, че едва след извършване на проверката на редовността на представените документи, Дирекция "Миграция" изпраща по електронен път на Агенцията по заетостта заявленията, по които производството не е прекратено съгласно ал. 10, заедно с приложените документи, които се изпращат и в оригинал, т. е касаят се за едни и същи документи и по двете заявления – това по чл. 24и от ЗЧРБ и последващото за виза тип "D". Дирекция "Миграция" е изпратила съобщението до Агенция по заетостта, поради което на основание ал. 11 от чл. 24и ЗЧРБ не са били налице основания за прекратяване на производството по издаване на разрешение по ал. 1. Агенция по заетостта е дала положително становище без да е констатирала нередовност в документите. При проверките по чл. 24и, ал. 9, ал. 10 и ал. 12 от ЗЧРБ не е установено, някаква нередовност в документите в т. ч. по трудов договор, а в последствие при разглеждане на заявлението за виза тип "D" е постановен отказ, като такава е приета.

По т. 17 административният орган следва да установи, че заявителят не е доказал достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Отказът в случая не съдържа анализ защо представените от жалбоподателя документи не доказват „целта“, нито какви конкретни несъответствия или липси са констатирани, още повече на фона на положителното становище от Агенцията по заетостта във връзка с целта „работа“. В случая органът не е изложил конкретни и проверими факти кои елементи на целта или условията са останали недоказани, още повече че има положително становище на Агенция по заетостта във връзка със заявената цел за работа.

По т. 23 органът следва да установи, че е представен конкретен документ с невярно съдържание или са декларирани неверни данни. Визираната хипотеза изисква ясна фактическа конкретизация - в кой точно документ, кое съдържание е невярно или коя декларация е невярна и въз основа на каква проверка това е установено. Само твърдение за несъответствие на подписи не е достатъчно, след като не е посочено дали и как е извършено сравнение, какъв е източникът на сравнителния материал, защо това води до извод за "невярно съдържание" на документ, а не до необходимост от допълнително изясняване. Действително, по делото с оглед искане на ответника чрез

юрк. А., е изискана справка от ДАНС и е обособена като класифициран том (гриф „за служебно ползване“). Изводите от органите на ДАНС по справката не са свързани с националната сигурност. В конкретния случай съдът приема, че при прегледа на данните, съдържащи се в справката, не може да се изведе необходимата фактическа основа, която да послужи за обосноваване на материалноправните предпоставки на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 ЗЧРБ за отказ за издаване на виза по отношение на жалбоподателя. Справката на ДАНС не санира липсата на мотиви и недоказаността на основанията във формуляра за отказ, нито обосновава наличието на основанията по т. 17 или т. 23. Въпреки становището на ДАНС, според съда, единственото обстоятелство, че за едно лице няма данни за пътувания до Р. България не означава автоматично, че даден трудов договор не е подписан от това лице, както вече се посочи по-горе. Изводът за недоказаност се подкрепя от правилото на чл. 170, ал. 1 АПК, съгласно което в производството по оспорване административният орган следва да установи съществуването на фактическите основания, посочени в акта, и спазването на законовите изисквания при издаването му. В случая органът не е установил по надлежен начин конкретните факти, които да изпълват съставите на основанията по чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 ЗЧРБ, нито е изложил мотиви, позволяващи да се проследи логическият път от доказателствата до правните изводи.

Законодателната цел на режима за виза "Д" и на режима за достъп до пазара на труда е да се осигури законен и контролиран ред за влизане и пребиваване с цел работа, при едновременно гарантиране на обществения ред и миграционния контрол. При липса на доказани основания за отказ, постановяването на отказ без конкретни мотиви излиза извън необходимото за постигане на легитимната цел и представлява несъразмерно средство, което не е съобразено с целта на закона. При тези съображения съдът приема, че оспореният отказ е незаконосъобразен поради нарушение на изискването за мотивираност и форма, допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, неправилно приложение на материалния закон и несъответствие с целта на закона, поради което следва да бъде отменен. С оглед естеството на акта и необходимостта от нова преценка от компетентния орган, преписката следва да бъде върната за ново произнасяне.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК на жалбоподателя следва да се присъдят поисканите в жалбата разноски, състоящи се от 5. 11 евро, равняващи се на 10 лева за държавна такса. По делото не се съдържат данни за заплатено адвокатско възнаграждение в полза на адв. Р., поради което въпреки искането, такова не се присъжда.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1, пр. 1, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Д. Й., гражданин на Р.Турция, [дата на раждане], притежаваш паспорт U24375314, чрез адв.Н. Р.- САК, съдебен адрес – [населено място], [улица], офис 1, тел. [ЕГН], Отказ за издаване на виза № IST25027125V от 28.11.2025г., издаден от Консулско длъжностно лице при ГК на РБ в И., Турция, издаден по заявление от 12.09.2025 г., с който на основание чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ е отказано издаване на виза за дългосрочно пребиваване вид "D".

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по заявлението на Д. Й., гражданин на Р.Турция, [дата на раждане] , притежаващ паспорт U24375314, при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, изложени в мотивите на съдебното решение.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Д. Й., гражданин на Р.Турция, [дата на раждане] , притежаващ паспорт U24375314, сторените в производството разноски в размер на 5. 11 (пет евро и 11 цента) евро, равняващи се на 10 (десет) лева, за държавна такса.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: